מהדורה למורה – שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה (עולים)

דף התרגול מלמד לענות על השאלה בנוסח בגרות צעד אחר צעד: פירוק השאלה, תכנון, טענה–ביסוס–הסבר–סיכום, ובדיקת תשובה חלשה לפי המחוון. מומלץ לעבוד עם עמוד השאלה באתר ועם עמוד היצירה "מאחורי הגדר".

מסלול עולים: גרסת עולים: מילון מילים בראש הדף, הוראות קצרות בעברית פשוטה, מחסן מילים להשלמות. מומלץ לעבוד בזוגות ולאפשר שימוש במילון.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	מה צריך לעשות בתשובה?	א – לכתוב המלצה מנומקת לחברים לכיתה, עם שני היבטים מן הנובלה ומדוע הם מדברים גם אל קוראים היום
2	בכמה היבטים של הנובלה צריך לעסוק?	ב – בשניים
3	בהמלצה מספיק לכתוב "מומלץ, היה מעניין".	לא נכון – המלצה טובה בנויה מנימוקים מן היצירה, עם דוגמה והסבר לכל נימוק.
4	בהמלצה הזאת חובה להסביר מדוע הנובלה מדברת גם אל קוראים היום.	נכון
5	לפי המחוון, החלק ששווה הכי הרבה נקודות הוא ה___ – דוגמאות מדויקות מהיצירה (8 נקודות).	ביסוס
6	איזה משפט הוא משפט הטענה הטוב ביותר לתשובה?	ב – כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי היא מראה חברות ואהבה שצומחות דווקא מעבר לחומה – ואת המחיר של ויתור על הלב בגלל מוסכמות.
7	איזה פרט מתאר נכון את סיום הנובלה?	ב – מארינקא, עם תינוק, מציצה דרך סדק בגדר
8	מספרו את השלבים לפי הסדר.	הסדר הנכון: א → ה → ד → ג → ב

#	שאלה	תשובה / כיוון
9	חברו כל דוגמה למה שהיא מוכיחה.	1–ב, 2–ד, 3–ג, 4–א
10	כתבו משפט אחד: מה אתם רוצים להוכיח?	כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי זו נובלה על חברות ואהבה שצומחות דווקא במקום שבו המבוגרים בנו חומה – ועל המחיר הכואב של ויתור על הלב לטובת המוסכמות.
11	כתבו לחבר או לחברה: למה כדאי לקרוא את הסיפור? תנו שתי סיבות מהסיפור.	פתיחה מושכת וטענת המלצה; נימוק 1 + דוגמה + הסבר; נימוק 2 + דוגמה + הסבר; קשר להיום; סיום עם קריאה לפעולה. לא לספר את כל העלילה. המחוון (25 נק׳): טענה 5, ביסוס 8, הסבר 7, מושגים 3, מבנה ולשון 2.

כרטיס יציאה – כיוון

טענה ← ביסוס ← הסבר ← סיכום. נימוק: הגדר כסמל / החברות / ילדות מול בגרות – עם דוגמה (הנקב, הסדק, החתונה).

לוודא

- בעמוד השאלה נח מתואר "ממשפחה של סוחרי עצים" ושם הגיבורה מאוית "מרינקה"; בעמוד היצירה – "מארינקא". לוודא את האיות לפי המקראה.

הדף מתאים לעמוד "שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

שאלה 36 – "מאחורי הגדר": תרגול כתיבת המלצה – דף התלמיד/ה

מסלול: עולים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מילים שכדאי לדעת

מילה	הסבר בעברית קלה	English
טענה	המשפט הראשי שאתם רוצים להוכיח	claim, thesis
ביסוס	הוכחות מהיצירה לטענה	evidence
הסבר	קישור בין ההוכחה לטענה: למה היא מוכיחה אותה	explanation
סיכום	משפט סוגר שחוזר לטענה	conclusion
מחוון	רשימת הדברים שבודקים בתשובה, עם נקודות	rubric
מילת הוראה	הפועל בשאלה שאומר מה לעשות (הסבירו, הראו)	task word
ציטוט	מילים מדויקות מהיצירה, במירכאות	quotation
המלצה	טקסט שמסביר למה כדאי לקרוא או לעשות משהו	recommendation
מוסכמות	כללים שהחברה מצפה שכולם ישמרו	social conventions

חלק א' – מפרקים את השאלה

קראו את השאלה. סמנו תשובה אחת.

מחסן מילים: ביסוס

1. מה צריך לעשות בתשובה?

א) לכתוב המלצה מנומקת לחברים לכיתה, עם שני היבטים מן הנובלה ומדוע הם מדברים גם אל קוראים היום

ב) לספר את כל העלילה ג) לכתוב ביקורת שלילית על הנובלה ד) לכתוב מכתב אישי לנח

2. בכמה היבטים של הנובלה צריך לעסוק?

(א) באחד (ב) בשניים (ג) בחמישה (ד) בכל ההיבטים

3. בהמלצה מספיק לכתוב "מומלץ, היה מעניין". ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

4. בהמלצה הזאת חובה להסביר מדוע הנובלה מדברת גם אל קוראים היום. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. לפי המחוון, החלק ששווה הכי הרבה נקודות הוא ה_____ – דוגמאות מדויקות מהיצירה (8 נקודות).

6. איזה משפט הוא משפט הטענה הטוב ביותר לתשובה?

(א) הנובלה "מאחורי הגדר" נכתבה בידי ביאליק.

(ב) כדאי לקרוא את "מאחורי הגדר" כי היא מראה חברות ואהבה שצומחות דווקא מעבר לחומה – ואת המחיר של ויתור על הלב בגלל מוסכמות.

(ג) נח ומארינקא הם שכנים. (ד) לא כל אחד יאהב את הנובלה.

7. איזה פרט מתאר נכון את סיום הנובלה?

(א) נח ומארינקא בורחים יחד (ב) מארינקא, עם תינוק, מציצה דרך סדק בגדר

(ג) הגדר נהרסת והשכנים משלימים (ד) נח הופך לתלמיד חכם בחדר

חלק ב' – מתכננים את התשובה

סדרו, חברו בקו, מיינו.

8. מספרו את השלבים לפי הסדר.

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	פתיחה: למי ההמלצה ומה המשפט המושך שלכם	
ב	סיום: קריאה לפעולה בשורה אחת	
ג	קשר להיום: איפה אנחנו פוגשים "גדרות"?	
ד	נימוק 2 + דוגמה + הסבר	
ה	נימוק 1 + דוגמה מהנובלה + הסבר	

9. חברו כל דוגמה למה שהיא מוכיחה.

#		האות שלי		התאמה
1	החברות דרך הגדר	____	א	גם היום יש "גדרות" בין קבוצות ובין ציפיות להורים
2	הגדר כסמל	____	ב	המחסום הופך לגשר בין שני ילדים

#		האות שלי		התאמה
3	ילדות מול בגרות	____	ג	בבגרות נח נכנע לרצון המשפחה ונישא כמקובל
4	הקשר להיום	____	ד	חומות בין קהילות, מנהגים וחלומות

חלק ג׳ – כותבים ובודקים

כתבו משפטים מלאים. השתמשו בפתיחי משפטים: "הדבר מראה ש...", "לכן...".

10. כתבו משפט אחד: מה אתם רוצים להוכיח?

11. כתבו לחבר או לחברה: למה כדאי לקרוא את הסיפור? תנו שתי סיבות מהסיפור.

כרטיס יציאה

1. מהם ארבעת חלקי התשובה, לפי הסדר?

2. כתבו נימוק אחד להמלצה, עם דוגמה מהנובלה.

3. השלימו: "בפעם הבאה שאענה על שאלה כזאת, אקפיד ל..."